

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-31

Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken

Nr. 386

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 november 2015

Op 7 december aanstaande vindt de Raad WSBVC, onderdeel Werkgelegenheid en Sociaal Beleid, in Brussel plaats.

Het belangrijkste onderwerp is een debat over de Jaarlijkse Groeianalyse 2016. Deze moet nog verschijnen. Ook wordt het Arbeidsmobiliteitspakket gepresenteerd door de Europese Commissie. Naar verwachting zullen de lidstaten verder komen tot een algemene oriëntatie betreffende de Raadsaanbeveling inzake langdurige werkloosheid. Verder zijn er Raadsconclusies voorzien over een «Social governance» voor een inclusief Europa» en «Gelijkheid tussen mannen en vrouwen in besluitvorming» (Beijing Platform for Action).

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher

Geannoteerde Agenda Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid (WSBVC) 7 december 2015

Agendapunt: Richtlijn Gendergelijkheid in Raden van Commissarissen

Aard van de bespreking:

Algemene oriëntatie (Interinstitutional file 2012/0299 (COD))

Voorstel en toelichting

Het doel van de richtlijn is:

- dat beursgenoteerde vennootschappen zich inspannen om te bereiken dat in 2020 van de leden van raden van commissarissen tenminste 40% vrouw, dan wel tenminste 40% man is;
- dat lidstaten ervoor zorgen dat bedrijven voldoen aan de in het richtlijnvoorstel gestelde eisen voor de benoemingsprocedures voor raden van commissarissen; en
- dat een objectieve toetsing plaatsvindt van kandidaten aan de gestelde functiecriteria, waarbij geldt dat bij gelijke geschiktheid de voorrang wordt gegeven aan de kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht.

Wanneer bedrijven niet aan deze eisen voldoen, moeten ze sancties opgelegd krijgen, bijvoorbeeld door middel van bestuurlijke boetes.

Nederlandse opstelling

Nederland onderschrijft het belang om een sterkere positie van vrouwen in de top van bedrijven te bevorderen, maar vindt niet dat hier op Europees niveau maatregelen voor moeten worden genomen. Zowel het kabinet als het parlement heeft om die reden eerder een negatieve subsidiariteitsbeoordeling van het voorstel gegeven.

Onder het Luxemburgs voorzitterschap hebben enkele raads werkgroepen over dit onderwerp plaatsgevonden. Nederland vormt met een aantal lidstaten, dat soortgelijke bezwaren als Nederland heeft, een blokkerende minderheid. De druk op deze blokkerende minderheid wordt steeds verder opgevoerd, zodat er 7 december een algemene oriëntatie aangenomen kan worden. De Nederlandse positie is ongewijzigd.

Agendapunt: Richtlijn gelijke behandeling buiten arbeid

Aard van de bespreking

Voortgangsrapport (Interinstitutioneel dossier: 2008/0140 (CNS))

Voorstel en toelichting

Op 2 juli 2008 heeft de Europese Commissie een voorstel gepubliceerd voor gelijke behandeling buiten de arbeid, ongeacht godsdienst of levensovertuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid. Het voorstel schept een kader voor het verbod van discriminatie op de hierboven genoemde gronden.

Nederlandse opstelling

Nederland heeft een positieve grondhouding ten aanzien van de totstandkoming van een richtlijnvoorstel op dit gebied. Nederland hecht grote

waarde aan de bescherming van fundamentele rechten, waaronder het recht op gelijke behandeling. Nederland is echter wel bezorgd over de wijze waarop de doelstellingen volgens het voorstel gerealiseerd zouden moeten worden. Het oorspronkelijke Commissievoorstel voor de richtlijn bevat veel onduidelijkheden, met name met betrekking tot de reikwijdte, de terminologie en de financiële en administratieve lasten.

De Nederlandse inzet is de richtlijn zoveel mogelijk te laten aansluiten op de nationale beleidskeuzen en, daar waar dat niet mogelijk is, het creëren van voldoende ruimte voor lidstaten om eigen afwegingen te maken bij de naleving van de verplichtingen uit de richtlijn en de nakoming van die verplichtingen waar nodig in de tijd te spreiden. Voorts pleit Nederland voor expliciete en duidelijke afbakening van de werkingsfeer van de richtlijn met inachtneming van de bevoegdheidsverdeling tussen de lidstaten en de EU, alsmede voor een verduidelijking van de gehanteerde terminologie en de financiële en administratieve impact.

Bijzondere aandacht heeft daarbij de verhouding met het VN-gehandicaptenverdrag (UNCPRD). Nederland heeft de indruk dat de ontwerprichtlijn nog steeds ruimere verplichtingen oplegt dan dit verdrag en daarmee mogelijk grotere financiële en economische consequenties heeft. Dit acht Nederland onwenselijk. Ook de relatie van de richtlijn met de mogelijk toekomstige Toegankelijkheidsakte (Accessibility Act), is onduidelijk. Indien de Toegankelijkheidsakte ten aanzien van de grond «handicap» (deels) hetzelfde terrein zou bestrijken als de richtlijn, zou dit tot rechtsonzekerheid kunnen leiden. Dat dient te worden voorkomen.

Het Luxemburgs voorzitterschap heeft twee korte besprekingen aan deze richtlijn gewijd. Tijdens deze bijeenkomsten werden onder meer redactionele voorstellen van het voorzitterschap besproken op het gebied van toegankelijkheid en implementatie. Deze voorstellen hebben evenwel niet geleid tot overeenstemming over de tekst van de richtlijn. Een groot aantal lidstaten deelt de zorgen van Nederland over de mogelijke financiële, juridische en praktische gevolgen. Een aantal lidstaten is daarnaast tegen het voorstel om redenen van subsidiariteit. Aangezien voor de besluitvorming in de Raad over dit voorstel op grond van artikel 19 VWEU unanimititeit vereist is, verlopen de onderhandelingen zeer moeizaam.

Agendapunt: Arbeidsmobiliteitspakket

Aard van de bespreking:

Presentatie door de Commissie (documentnummer nnb)

Voorstel en toelichting

De Commissie zal een voorstel voor een Arbeidsmobiliteitspakket uitbrengen. In haar werkprogramma kondigt de Commissie aan dat dit pakket, naast een mededeling over arbeidsmobiliteit, zal bestaan uit een voorstel voor een gerichte herziening van de detacheringsrichtlijn en een herziening van de regels rondom de coördinatie van sociale zekerheid. Laatstgenoemde herziening beoogt misbruik tegen te gaan door betere handhaving. De Commissie moet het voorstel nog uitbrengen.

Nederlandse opstelling

Het voorstel is nog niet uitgebracht.

Nederland zet zich in om fatsoenlijk werk voor mobiele werknemers binnen de EU te bevorderen. Sociale dumping, schijnconstructies en valse concurrentie moeten worden bestreden. Werknemers moeten kunnen werken onder goede arbeidsomstandigheden en tegen een eerlijk loon. Uitgangspunt daarbij moet zijn gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde plek. Een betere bescherming van mobiele werknemers versterkt de fundamentele vrijheid van verkeer voor werknemers binnen de Unie. Het kabinet hecht daarom zeer aan het Arbeidsmobiliteitspakket dat de Commissie binnenkort zal presenteren.¹

Agendapunt: Jaarlijkse groei-analyse 2016

Aard van de bespreking

Presentatie van de Commissie, gevolgd door een gedachtewisseling

Vorstel en toelichting

De verwachting is dat de Commissie op korte termijn haar jaarlijkse groei-analyse, inclusief gezamenlijk werkgelegenheidsverslag en *Alert Mechanism Report*, publiceert. Over de inhoud van deze rapporten wordt u apart geïnformeerd. De AGS vormt het startsein van het Europese Semester, waarbij de Commissie vooruitblijkt op de grootste uitdagingen van de Europese economie van het aanstaande jaar.

Nederlandse opstelling

De groei-analyse 2016 is nog niet uitgebracht. Zo gauw de analyse uitgebracht is, wordt uw Kamer hierover geïnformeerd middels een aparte brief.

Agendapunt: Raadsconclusies «social governance» voor een inclusief Europa

Aard van de bespreking:

Aanname van raadsconclusies (documentnummer ST 13766/15)

Vorstel en toelichting

De Raadsconclusies over «social governance» zijn tot stand gekomen op initiatief van het Luxemburgse voorzitterschap. De Raadsconclusies vragen om een versterking van «social governance» om zo een hoog niveau van werkgelegenheid en adequate sociale bescherming te bereiken. Daarnaast moet via het Europees Semester ervoor gezorgd worden dat structurele hervormingen geïmplementeerd worden. Dit om uitdagingen op sociaal en werkgelegenheidsterrein beter te kunnen adresseren en de Europa 2020 werkgelegenheids- en armoede doelstellingen te behalen. Ook moet een dialoog tussen de Commissie en de Raad in de voorbereidende fase van de jaarlijkse groeianalyse er voor zorgen dat de prioriteiten op sociaal en werkgelegenheidsterrein kunnen worden geïdentificeerd.

Nederlandse opstelling

Nederland kan instemmen met de Raadsconclusies. De Raadsconclusies sluiten goed aan bij het belang dat Nederland hecht aan implementatie

¹ Commissiewerkprogramma 2016, voorstel 8, «Labour Mobility Package», Annex I.

van structurele hervormingen en de aandacht hiervoor op Raadsniveau. Naar verwachting zullen alle lidstaten instemmen met de Raadsconclusies.

Agendapunt: Raadsaanbeveling langdurige werkloosheid

Aard van de bespreking:

Aanname van Raadsaanbeveling (documentnummer nnb)

Voorstel en toelichting

De Raadsaanbeveling stelt een aantal maatregelen voor om lidstaten te helpen in hun aanpak van langdurige werkloosheid (definitie: meer dan 12 maanden aaneengesloten zonder betaalde functie en werkzoekende) en om de door lidstaten aan langdurig werklozen aangeboden diensten te versterken. De aanbeveling is niet juridisch bindend voor de lidstaten en de aanbevolen maatregelen sluiten aan op de Nederlandse aanpak. Het voorstel is gebaseerd op *best practices* uit verschillende lidstaten waaronder Nederland. Er worden vier concrete maatregelen in het voorstel aanbevolen:

1. Het bevorderen van inschrijven door werklozen bij een arbeidsbemiddelingsbureau;
2. Het aanwijzen van één contactpunt voor de langdurig werkloze;
3. In de eerste 18 maanden van werkloosheid het in kaart brengen van de individuele mogelijkheden tot het vinden van werk en (opleidings)behoeften;
4. Bij het bereiken van 18 maanden wordt een arbeidsintegratieovereenkomst tussen het arbeidsbemiddelingsbureau en de langdurig werkloze aangegaan waarin een plan is opgenomen voor het gezamenlijk vinden van een baan alsook de wederzijdse rechten en plichten.

Nederlandse opstelling

Nederland steunt het doel dat de aanbeveling nastreeft en kan instemmen met de aanname van de aanbeveling. Nederland is van mening dat het probleem van (langdurige) werkloosheid in meerdere lidstaten zodanig is dat een Europese inzet om lidstaten bij de bestrijding hiervan te ondersteunen gerechtvaardigd is. De Raadsaanbeveling sluit in grote lijnen aan op de Nederlandse aanpak van (langdurige) werkloosheid. Voorbeelden van deze aansluiting zijn: in Nederland wordt iedere werkloze door het UWV (via de WW, direct bij werkloosheid) of door de gemeenten (via de WWB, na vier weken) begeleid bij het vinden van een nieuwe functie zoals nu wordt aanbevolen in het voorstel, met het verschil dat het voorstel spreekt van «na uiterlijk 18 maanden werkloosheid». Ook worden dergelijke (begeleidings)afspraken en de voortgang ervan in één of andere vorm vastgelegd door UWV dan wel de gemeenten en worden werkgevers actief betrokken bij het begeleiden naar werk naar langdurig werklozen.

Het kabinet kijkt echter wel kritisch naar de door de Commissie aanbevolen one-size-fits-all aanpak. Het voorstel zou zo geformuleerd moeten worden dat de aanbevelingen flexibel toepasbaar zijn en ze rekening houden met nationale en regionale verschillen in de aanpak van (langdurige) werkloosheid.

Agendapunt: Raadsconclusies «Gelijkheid tussen mannen en vrouwen in besluitvorming» (Beijing Platform for Action)

Aard van de bespreking:

Aanname van raadsconclusies (documentnummer nnb)

Voorstel en toelichting

Tijdens de Wereldvrouwenconferentie van de Verenigde Naties in Beijing in 1995 is het Beijing Platform for Action ingesteld, dat poogt in VN-verband de positie van vrouwen wereldwijd te verbeteren. Hiertoe zijn 12 aandachtsgebieden gedefinieerd waarop het essentieel is om vooruitgang te boeken. Sinds 1999 monitort de Europese Unie de follow-up op deze 12 aandachtsgebieden van het Platform for Action. Ieder EU voorzitterschap richt zich op één van de indicatoren van deze twaalf thema's binnen het EU beleid gericht op gendergelijkheid. Het Luxemburgse Voorzitterschap richt de aandacht op gelijkheid tussen mannen en vrouwen in besluitvorming.

Het Voorzitterschap heeft in nauwe samenwerking met het European Institute for Gender Equality (EIGE) een rapport opgesteld over de gelijkheid tussen mannen en vrouwen in besluitvorming. Nederland kan instemmen met het voorstel om dit thema te monitoren op basis van beschikbare data via de EIGE rapportage. De raadsconclusies bevatten geen verwijzingen naar of oproepen tot Europese wettelijke maatregelen op dit thema.

Nederlandse opstelling

Nederland kan, net als de overige EU-lidstaten, instemmen met de Raadsconclusies.

Agendapunt: Raadsconclusies Volksgezondheid

Aard van de bespreking

Aanname van raadsconclusies (documentnummer nnb)

Er zal geen formeel gezondheidszorggedeelte van de WSBVC-raad plaatsvinden op 8 december. De vier sets raadsconclusies inzake de schadelijke effecten van alcohol, ebola, «personalised medicines» en dementie zullen zonder discussie op 7 december worden vastgesteld.

Agendapunt: Diversen

Aard van de bespreking

Diverse informatiepunten

Voorstel en toelichting

De Raad zal worden geïnformeerd door het inkomende Nederlandse voorzitterschap over het werkprogramma.

Nederlandse opstelling

Nederland zal het werkprogramma presenteren.